

Bruxelles, 27 mai 2024
(OR. en)

9447/24

COARM 92
CONOP 29
CFSP/PESC 653

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Concluzii ale Consiliului cu privire la o poziție a UE privind combaterea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor, în perspectiva celei de a patra conferințe de examinare a punerii în aplicare a Programului de acțiune al ONU privind SALW

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului cu privire la o poziție a UE privind combaterea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor, în perspectiva celei de a patra conferințe de examinare a punerii în aplicare a Programului de acțiune al ONU privind SALW (New York, 18-28 iunie 2024), astfel cum au fost adoptate de Consiliu în cadrul celei de a 4028-a reuniuni a sale, desfășurată la 27 mai 2024.

**CONCLUZII ALE CONSILIULUI CU PRIVIRE LA O POZIȚIE A UE PRIVIND
COMBATERICA COMERȚULUI ILICIT CU ARME DE CALIBRU MIC ȘI ARMAMENT
UȘOR, ÎN PERSPECTIVA CELEI DE A PATRA CONFERINȚE DE EXAMINARE A
PUNERII ÎN APLICARE A PROGRAMULUI DE ACȚIUNE AL ONU PRIVIND SALW
(NEW YORK, 18-28 Iunie 2024)**

1. Consiliul constată că armele de calibrul mic și armamentul ușor (SALW) ilicite și munițiile aferente contribuie în continuare la instabilitate și violență armată, împiedicând eforturile de dezvoltare durabilă și de gestionare a crizelor, destabilizând în continuare regiuni întregi, statele și societățile din aceste regiuni, alimentând violența armată și criminalitatea organizată și amplificând impactul atacurilor teroriste. Consiliul se angajează să prevină și să reducă comerțul ilicit cu SALW și cu munițiile aferente și să promoveze asumarea răspunderii și responsabilitatea în ceea ce privește comerțul legal cu acestea.
2. În concordanță cu contribuția Uniunii Europene (UE) la Pactul pentru viitor al ONU și la Noua agendă pentru pace a secretarului general al ONU, Consiliul ia act de necesitatea de a consolida instrumentele de control al armelor convenționale și de a îmbunătăți protecția civililor împotriva efectelor acestor arme, printre altele prin promovarea respectării în continuare a dreptului internațional umanitar și a dreptului internațional al drepturilor omului și prin susținerea luptei împotriva proliferării armelor de calibrul mic și a armamentului ușor: 1) adoptând foi de parcurs, obiective și angajamente regionale și naționale, cu mijloace adecvate de urmărire a progreselor și de mobilizare a sprijinului internațional; 2) bazându-se pe Programul de acțiune al ONU și pe instrumentele și inițiativele internaționale disponibile privind urmărirea și consolidarea capacităților pentru a preveni deturnările și pentru a asigura gestionarea eficace a stocurilor de arme; 3) abordând noile evoluții tehnologice.
3. Consiliul consideră că Programul de acțiune al ONU pentru prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu arme de calibrul mic și armament ușor sub toate aspectele sale (PdA) este cadrul universal pentru combaterea amenințării reprezentate de SALW ilicite și sprijină punerea în aplicare deplină și eficace a acestuia la nivel național, regional și mondial.

4. Consiliul salută organizarea viitoare a celei de a patra conferințe de examinare la New York în perioada 18-28 iunie 2024 (RevCon4), care reprezintă o ocazie de a trece în revistă progresele înregistrate în punerea în aplicare a PdA. Consiliul consideră că RevCon4 ar trebui să își stabilească obiectivul ambițios de a asigura relevanța și a spori eficacitatea PdA.
5. Consiliul reamintește că, la 17 octombrie 2022, a adoptat Decizia (PESC) 2022/1965 pentru a sprijini punerea în aplicare deplină și eficace a PdA și a Instrumentului internațional de urmărire, pentru a consolida securitatea internațională, regională și națională, pentru a contribui la garantarea securității umane, pentru a promova dezvoltarea durabilă prin controlul SALW și pentru a sprijini politici și programe de control al SALW care iau în considerare dimensiunea de gen, pe baza unei analize de gen aprofundate.
6. Uniunea Europeană a sprijinit pregătirile substanțiale și incluzive pentru RevCon4, în conformitate cu Decizia (PESC) 2022/1965 a Consiliului. Reuniunile regionale au reprezentat un forum pentru statele participante și organizațiile regionale respective în vederea identificării provocărilor specifice fiecărei regiuni în materie de SALW și în vederea discutării priorităților regionale pentru ConRev4.
7. UE va contribui în mod constructiv la obținerea unui consens concret și semnificativ în cadrul RevCon4, urmărind totodată ca în documentul final al conferinței să fie reflectate următoarele obiective-cheie:
 - i. Să se recunoască faptul că punerea în aplicare a PdA este sprijinită prin sinergiile cu instrumentele internaționale cu obiective similare, precum Tratatul privind comerțul cu arme și Protocolul ONU privind armele de foc, în ceea ce privește, printre altele, obligațiile de raportare, asistența și cooperarea.

- ii. Să fie salută adoptarea cadrului global pentru gestionarea munițiilor convenționale pe întreaga durată a ciclului lor de viață. Să se recunoască faptul că punerea în aplicare a PdA este completată de cadrul global în ceea ce privește prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu muniții. Să se mențină prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu munițiile aferente SALW în domeniul de aplicare al PdA și să se abordeze toate trimerile necesare la gestionarea responsabilă a munițiilor pentru a include respectivele muniții în procesul PdA și să se încurajeze statele participante la PdA să partajeze experiențe relevante, lecții învățate și bune practici și să desfășoare schimburi în acest sens, în conformitate cu cadrul global. Să se recunoască faptul că multe state aplică deja dispozițiile PdA și ale Instrumentului internațional de urmărire (ITI) în ceea ce privește munițiile SALW.
- iii. Să se recunoască faptul că, în concordanță cu Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, nu poate exista pace fără dezvoltare durabilă, dezvoltare fără pace și niciuna dintre acestea fără respectarea drepturilor omului și a egalității de gen. În acest sens este esențială combaterea comerțului ilicit cu SALW și cu munițiile aferente.
- iv. Să se sprijine abordarea sensibilă la dimensiunea de gen a controlului SALW și să se recunoască impactul diferit al violenței armate asupra femeilor, bărbaților, fetelor și băieților și să se promoveze rolul femeilor în punerea în aplicare a PdA și analiza pe criterii de gen a acțiunilor de control al SALW, ca o condiție pentru eficacitatea lor.
- v. Să se ia măsuri pentru a menține și spori eficacitatea PdA și a ITI aferent, având în vedere evoluțiile la nivelul tehnologiei, proiectării, fabricării și comercializării SALW. UE este îndeosebi preocupată de faptul că tendința din ce în ce mai răspândită de fabricare a armelor de calibru mic cu carcasă din polimer sau în sistem modular și absența unui standard mondial privind modalitățile și locul în care sunt marcate aceste arme riscă să diminueze treptat capacitatea de a urmări aceste arme. Pentru a permite și a menține capacitatea de a urmări SALW fabricate cu carcasă din polimer sau în sistem modular, este necesar să se convină, în cadrul RevCon4, asupra unui proces menit să conducă la un consens privind marcarea SALW respective.
- vi. Să se sprijine instituirea unui grup deschis de experți tehnici privind punerea în aplicare a PdA al ONU și a ITI aferent în ceea ce privește noile tehnologii în domeniul SALW.

- vii. Să se sprijine schimbul existent de informații, pe bază voluntară, între state cu privire la cazurile identificate de deturnare pentru a expune și a întrerupe canalele de trafic de arme și pentru a îmbunătăți capacitatea de evaluare a riscurilor în contextul controlului exporturilor de arme (articolul 11 din Tratatul privind comerțul cu arme și Forumul pentru schimbul de informații privind deturnările).
 - viii. Să se sublinieze rolul practicilor de control al exporturilor de armament în prevenirea și combaterea comerțului ilicit cu SALW, inclusiv prin evaluarea riscului de deturnare (inclusiv cu o abordare de gen) înaintea acordării licențelor de export.
 - ix. Să se sprijine activitățile de control al SALW în regiunile afectate de conflicte, prin consolidarea rolului operațiilor în sprijinul păcii ale ONU și regionale, luând în considerare la momentul definirii mandatului acestora, de la caz la caz, includerea de asistență pentru monitorizarea embargoului asupra armelor și pentru gestionarea stocurilor de arme și, acolo unde este posibil, în cooperare cu grupurile de experți ale ONU responsabile cu monitorizarea embargourilor ONU asupra armelor.
 - x. Să se sublinieze rolul PdA în lupta împotriva terorismului. Punerea în aplicare eficace a PdA contribuie la împiedicarea achiziționării de SALW de către teroriști, reducând astfel impactul potențial al atacurilor acestora.
 - xi. Să se recunoască rolul SALW în violența domestică și violența bazată pe gen, în special în violența comisă de un membru al familiei sau de un partener intim, și să se asigure că datele disponibile public privind utilizarea abuzivă a armelor de foc sunt defalcate în funcție de sex și includ date privind violența domestică și violența bazată pe gen.
 - xii. Să se susțină rolul important jucat de organizațiile regionale în punerea în aplicare a PdA, precum și implicarea cercetătorilor, a societății civile și a industriei în general, în activitățile legate de PdA.
8. UE susține ca în documentul final al RevCon4 să se facă trimitere la următoarele documente:
- documentele finale ale reuniunilor dintre sesiuni din cadrul PdA (cea de a șaptea reuniune bienală a statelor din 2021 și cea de a opta reuniune bienală a statelor din 2022);

- Raportul secretarului general al ONU privind armele de calibru mic și armamentul ușor prezentat Adunării Generale a ONU în 2022 (A/CONF.192/BMS/2022/1) și Consiliului de Securitate al ONU în 2023 (S/2023/823) și 2021 (S/2021/839);
- Raportul secretarului general al ONU privind evoluțiile recente din domeniul fabricării, tehnologiei și proiectării armelor de calibru mic și armamentului ușor și implicațiile acestora în ceea ce privește punerea în aplicare a Instrumentului internațional de urmărire, prezentat Adunării Generale a ONU (A/CONF.192/BMS/2014/1);
- rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU privind SALW (RCSONU 2117 din 2013, RCSONU 2220 din 2015 și RCSONU 2370 din 2017);
- Rezoluția Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea (RCSONU 1325 din 2000 și rezoluțiile ulterioare), cu o trimitere specială la RCSONU 2242 din 2015, care încurajează în mod specific emanciparea femeilor în ceea ce privește eforturile legate de prevenirea, combaterea și eradicarea transferului ilicit, precum și ale acumulării cu caracter destabilizator și ale utilizării abuzive a armelor de calibru mic și a armamentului ușor;
- Rezoluția 1612 a Consiliului de Securitate al ONU din 2005 privind copiii și conflictele armate;
- Rezoluția Adunării Generale a ONU „Gestionarea munițiilor convenționale pe întreaga durată a ciclului lor de viață” (A/RES/78/47) prin care este adoptat cadrul global pentru gestionarea munițiilor convenționale pe întreaga durată a ciclului lor de viață (A/78/111), un instrument internațional specific pentru abordarea riscurilor în materie de securitate și siguranță ale munițiilor convenționale, inclusiv deturnările și traficul ilicit de muniții și exploziile neplanificate ale munițiilor;
- documentele OSCE privind SALW.

9. În ceea ce privește examinarea punerii în aplicare a PdA, UE sprijină includerea următoarelor elemente în documentul final al RevCon4:
- i. Promovarea punerii în aplicare la nivel național prin intermediul organismelor de coordonare inter-agenții la nivel național, al planurilor de acțiune naționale, al punctelor de contact naționale la nivel instituțional și tehnic, al legislației, inclusiv al clauzelor penale, al reglementărilor și procedurilor administrative, precum și prin intermediul monitorizării aspectelor relevante ale ciclului de viață al SALW și al munițiilor aferente, inclusiv fabricarea și marcarea, ținerea evidențelor, comerțul, transferul, stocarea și casarea în condiții de siguranță și securitate.
 - ii. Sprijinirea cooperării și coordonării regionale și subregionale.
 - iii. Promovarea elementelor legate de SALW în cadrul cooperării în materie de securitate la nivel bilateral și interregional, inclusiv al cooperării transfrontaliere și al schimbului de informații între autoritățile de aplicare a legii și agențiile vamale, în vederea combaterii comerțului ilicit cu SALW.
 - iv. Consolidarea rolului organizațiilor regionale și subregionale și capacitatea acestora pentru a oferi asistență statelor în punerea în aplicare a PdA.
 - v. Permitea și promovarea schimbului și utilizării de informații privind modelele identificate în cazurile de comerț ilicit și de deturnare, în conformitate cu legislația națională, inclusiv prin intermediul unor baze de date online la nivel național, regional și internațional, sprijinindu-se rolul Interpolului și al ONU în acest sens.
 - vi. Promovarea aplicării acordurilor privind utilizatorii finali în contextul controlului exporturilor de SALW.
 - vii. Încurajarea aplicării noilor tehnologii în controlul SALW pentru a identifica rutele și modelele de deturnare pentru SALW și munițiile aferente, precum și pentru a contribui la investigațiile penale privind cazurile de deturnare respective.
 - viii. Intensificarea eforturilor pentru securitatea fizică și gestionarea stocurilor de arme (PSSM), inclusiv prin aplicarea de noi tehnologii.
 - ix. Îmbunătățirea schimbului de informații cu privire la confiscările de armament, în conformitate cu legislațiile naționale, pentru a aborda vulnerabilitățile și a spori oportunitățile în ceea ce privește investigațiile și urmărirea penale, punându-se accentul în special pe cooperarea regională.

- x. Promovarea și sprijinirea punerii în aplicare a standardelor și a bunelor practici pentru manipularea armelor de calibru mic (compendiul modular de implementare a controlului armelor de calibru mic – MOSAIC) și a munițiilor (Orientările tehnice internaționale privind muniția – IATG).
- xi. Promovarea transparenței prin încurajarea statelor să partajeze punctele de contact naționale la nivel instituțional și tehnic pentru PdA.
- xii. Încurajarea statelor să își prezinte rapoartele bienale privind stadiul punerii în aplicare a PdA și a ITI pentru a spori numărul și calitatea acestora, includerea SALW în rapoartele lor pentru Registrul ONU al armelor convenționale (UNROCA) și promovarea de sinergii în această privință cu alte instrumente internaționale conexe.
- xiii. Abordarea fabricării și modificării ilicite de SALW și de componente ale acestora, prin producție artizanală, ținând seama de evoluțiile și tendințele recente, inclusiv, dar fără a se limita la acestea, prin imprimare 3D, reactivare a armelor de foc dezactivate și conversie a armelor de foc cu gloanțe oarbe.
- xiv. Abordarea provocărilor din ce în ce mai mari generate de fabricarea artizanală a SALW în cadrul PdA și al ITI.
- xv. Promovarea bunelor practici în ceea ce privește dezactivarea astfel încât SALW să devină definitiv nefuncționale și reactivarea lor să devină fizic imposibilă, printre altele prin promovarea standardelor stabilite de Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2403 al Comisiei.
- xvi. Promovarea distrugerii ca opțiune preferată pentru destinația SALW în exces.
- xvii. Abordarea importanței tot mai mari a internetului și a tranzacțiilor online, inclusiv a transferului intangibil de tehnologie și proiectare, în ceea ce privește comerțul ilicit cu SALW și cu piesele și componentele acestora, precum și fabricarea acestora.
- xviii. Abordarea diferențelor existente la nivel de legislație între statele membre, care facilitează comerțul și producția ilicite de SALW, inclusiv conversia ilicită a armelor de foc cu gloanțe oarbe în arme de foc funcționale.
- xix. Promovarea, în limitele mandatelor respective și după caz, a unui rol sporit pentru operațiunile de menținere a păcii ale ONU și regionale în domeniul SALW ilicite.

- xx. Luarea în considerare a aspectelor legate de SALW și de munițiile aferente, mai ales în cadrul programelor de reconstrucție post-conflict și al programelor de demobilizare, dezarmare și reintegrare (DDR), de reformă a sectorului de securitate (RSS) și privind femeile, pacea și securitatea, în special.
10. În ceea ce privește luarea în considerare a punerii în aplicare a Instrumentului internațional de urmărire (ITI), UE sprijină includerea următoarelor elemente în documentul final al RevCon4:
- i. Asigurarea eficacității ITI având în vedere evoluțiile la nivel de tehnologie și proiectare a SALW. UE este îndeosebi preocupată de faptul că tendința din ce în ce mai răspândită de fabricare a armelor de calibru mic cu carcasă din polimer sau în sistem modular și absența unui standard mondial privind modalitățile și locul în care sunt marcate aceste arme riscă să diminueze treptat capacitatea de a urmări aceste arme. Pentru a permite și a menține capacitatea de a urmări SALW fabricate cu carcasă din polimer sau în sistem modular, este necesar să se convină, în cadrul RevCon4, asupra unui proces menit să conducă la un consens privind marcarea SALW respective. În urma acestui proces, ar trebui să rezulte un document de consens, care să vină în completarea ITI, de exemplu o anexă. Pe lângă un acord privind marcarea SALW fabricate cu carcasă din polimer sau în sistem modular, acest document ar trebui să reflecte, de asemenea, alte implicații ale evoluțiilor la nivel de tehnologie și proiectare a SALW, inclusiv imprimarea 3D, precum și evoluțiile în materie de marcarea, ținere a evidențelor și urmărire. Un astfel de document ar garanta că evoluțiile la nivel de tehnologie și proiectare nu diminuează eficacitatea ITI.
 - ii. Promovarea marcării la import, în conformitate cu cerințele ITI, dacă este posibil la momentul fabricării.
 - iii. Promovarea aplicării de noi tehnologii pentru o marcarea, ținere a evidențelor și urmărire a SALW mai eficace. Rezumatul președintelui reuniunii experților guvernamentali conține constatări și propuneri relevante în acest sens.
 - iv. Consolidarea mecanismelor destinate schimbului de informații privind sistemele naționale de marcarea în momentul fabricării, precum și cu privire la procedurile standard legate de SALW nemarcate confiscate.
 - v. Promovarea punerii în aplicare la nivel național a ITI, prin intermediul legislației în materie de marcarea, ținere a evidențelor și urmărire și prin elaborarea de rapoarte bienale, instituirea de puncte de contact naționale și elaborarea unor planuri de acțiune naționale.

- vi. Consolidarea capacităților pentru urmărirea SALW și a munițiilor ilicite în zonele afectate de conflicte, deoarece aceasta poate contribui la identificarea și limitarea fluxurilor ilicite de armament în zonele de conflict. Acest lucru poate fi realizat, printre altele, prin sprijinirea implicării operațiilor în sprijinul păcii ale ONU și regionale în colectarea, înregistrarea, urmărirea și distrugerea SALW ilicite și a munițiilor aferente, după caz și în conformitate cu mandatele respective ale acestora și, în cazul în care este posibil, în cooperare cu grupurile de experți ai ONU însărcinate cu monitorizarea embargourilor asupra armelor instituite de ONU; prin sprijinirea consolidării capacităților agențiilor locale de securitate și de aplicare a legii, inclusiv a unei perspective privind femeile, pacea și securitatea, în ceea ce privește urmărirea și investigațiile, prin coroborare cu promovarea bazei de date iARMS a Interpolului și a altor baze de date relevante, precum și prin sprijinirea inițiativelor precum iTrace a organizației Conflict Armament Research.
11. În ceea ce privește examinarea cooperării și asistenței internaționale, UE sprijină includerea următoarelor elemente în documentul final al RevCon4:
- i. Sprijinirea punerii în aplicare a PdA, prin cooperare și acordarea de asistență pentru activitățile de control al SALW.
 - ii. Evaluarea impactului cooperării și asistenței acordate pentru punerea în aplicare a PdA și prezentarea rezultatelor acestei evaluări la o reuniune bienală a statelor în cadrul procesului intersesional legat de PdA.
 - iii. Creșterea gradului de eficiență și sustenabilitate a eforturilor de asistență, printr-o mai bună coordonare în cooperarea cu organizațiile regionale relevante, cu donatorii și cu agențiile de punere în aplicare, cu asumarea deplină a răspunderii și, dacă este posibil, pe baza orientărilor oferite în cadrul unor planuri naționale de acțiune ale statelor beneficiare.
 - iv. Susținerea Instrumentului fiduciar al ONU de sprijinire a cooperării în materie de reglementare a armelor (UNSCAR).
 - v. Sporirea transparenței privind cooperarea și asistența în domeniul controlului SALW prin sprijinirea registrului global în care să se înregistreze asistența în materie de control al SALW.